

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/70/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201815
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3722201815.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. - B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, deti rodičov: otca, D. E. F. G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, A., H., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jaroslav Čibenska, s.r.o., so sídlom v Púchove, F. Urbánka 797/14, IČO: 47 254 181 a matky I. G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., G. XXXX/X, právne zastúpenej JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou, so sídlom v J. I., K. XXX/X, o úpravu styku otca s maloletými deťmi, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. PB-3P/28/2022-248 zo dňa 10. novembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Trenčíne zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 26 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv, kedy rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 6P/21/2014-98 zo dňa 30.11.2015 bol zakázaný styk otca s maloletými deťmi, nedošlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu citovaného rozsudku. Z vykonaného dokazovania, najmä zo znaleckého posudku J. G. E. I., mal preukázané, že deti nemajú k otcovi vytvorenú žiadnu citovú väzbu a ani nemajú na čom stavať svoj vzťah k otcovi, pretože netrúfali s ním takmer žiadny čas. Deti sú zároveň vo veku, keď by autoritatívne vynucovanie styku mohlo nepriaznivo vplyvať na ich ďalší psychický vývoj. S prihliadnutím na odmietavý postoj detí, ako i na výsledky znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie nevidel dôvod ani pre nariadenie výchovného opatrenia. Aj v tejto časti návrh otca zamietol.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania medzi účastníkmi vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania. Otca zároveň zaviazal uhradiť trovy štátu pozostávajúce z trov znaleckého dokazovania v rozsahu 100 %, o ktorej výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2) Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote otec maloletých detí. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie dôvodiac tým, že prvoinštančný súd jednak nesprávnym procesným postupom znemožnil mu uplatniť jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práv na spravodlivý proces a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Jediným dôvodom, pre ktorý podal návrh a snažil sa o dosiahnutie zmeny, je jeho snaha o to, aby jeho vlastné deti dostali šancu ho aspoň spoznať a samé sa rozhodli, do akej miery a či vôbec chcú s ním byť v kontakte. Je pripravený rešpektovať rozhodnutie detí po

tom, ako bude zrejmé, že im bola dopriata šanca si vlastný názor vytvoriť. Je frustrovaný z toho, akým spôsobom je s jeho osobou zaobchádzané na území Slovenska a akým spôsobom ho vykresľuje stará matka a matka detí, pričom v zahraničí, kde roky pôsobí, je považovaný a oceňovaný za prínos aj v oblasti sociálnej sféry. Pôsobí v školstve a má mnohoročné pracovné skúsenosti z Nórska. Čo sa týka opakovania namietanej témy náboženských rozdielov, toto absolútne namieta a popiera všetky tvrdenia matky, ktoré sú aj uvedené v samotnom rozsudku. Ak by mal taký fanatický záujem na tom, aby deti boli moslimovia a presadzoval by ho agresívnym spôsobom, ako bol obvinený, situácia by bola s určitosťou podstatne odlišná. Ďalším z podstatných dôvodov, pre ktoré sa snaží byť v kontakte s deťmi, je fakt absolútneho odmietania zo strany matky a nemožnosti im poskytnúť benefity, na ktoré by otec mal nárok v rámci švajčiarskeho sociálneho systému. Keďže matka absolútne odmieta poskytnúť otcovi akúkoľvek súčinnosť a otec sa nevie dostať napríklad ani len k potvrdeniu o návšteve školy jeho detí, nemôže byť zo Švajčiarska zasielaná dávka a poukazy na vzdelanie, ktoré ako rodič pre svoje deti môže otec dostať. Podľa jeho názoru znalkyňa nedostatočne zohľadnila všetky rozhodujúce skutočnosti, pričom je fakt, že vzhľadom na okolnosti, keď deti nevideli otca niekoľko rokov, ho odmietajú. To, že znalkyňa opíše stav, aký vládne v rodine a že prirodzene deti vnímajú negatívne postoje svojej matky a staršieho súrodenca, ktorým dôverujú, ešte nemôžu sami o sebe zakladať dôvodnosť absolútneho popretia práva detí a aj otca na ich styk. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie pochybil aj v tom, keď si nezabezpečil pripojenie spisov a výsledkov trestných oznámení, ktoré matka v snahe poškodiť otca a zamedziť styku deťom s ním na neho produkovala. Všetky vyššie uvedené úkony a spôsob správania vníma ako diskriminačný voči jeho osobe s tým, že ako osoba neznalá tunajších právnych predpisov a jazyka, zakladá už len tento samotný fakt istú mieru nevýhody. Bol nútený obrátiť sa na odborné právne zastúpenie, kde však až v štádiu posledného pojednávania v tejto veci zistil istú mieru osobnej zaujatosti, a tým pádom aj konflikt záujmov na strane jeho predchádzajúceho právneho zástupcu.

3) Matka vo svojom vyjadrení žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru otec sa snaží celým svojím konaním manipulovať ľudí i úrady vo svoj prospech, prekrúca fakty a mieša ich so svojimi úmyselnými klamstvami, aby opísal skutočnosti tak, aby on vyzeral ako obeť. Deti už vyjadrili svoju vlastnú vôľu, rozumovo sú vyspelé, čo potvrdil aj psychologický posudok a nechcú sa s otcom stretávať. Nejavia absolútne žiadny záujem o otca, ale naopak, majú z neho strach a psychický stres. Otcovi v minulosti nebol odopretý akýkoľvek osobný kontakt s maloletými deťmi, ale právoplatným rozsudkom mu bol styk zakázaný. Nesúhlasila s jeho tvrdením o nedostatočne vykonanom dokazovaní zo strany súdu prvej inštancie, keďže tento súd vykonal vo veci podrobné dokazovanie, ktoré postačovalo pre jeho rozhodnutie. Opäť poukázala aj na tú skutočnosť, že otec mal možnosť byť pri vylúčení dcéry, klásť jej otázky. Toho pojednávania sa nezúčastnil a nevyužil možnosť, ktorú mu zákon dáva. Pre rozhodnutie súdu podľa jej názoru je dôležitá a rozhodujúca prejavovaná vôľa detí a odborné znalecké dokazovanie, ktoré bolo v plnom rozsahu podrobne uskutočnené. Zákaz styku otca s maloletými deťmi je jednoznačne v záujme detí, aby bolo zabezpečené ich právo na zdravý fyzický a psychický vývoj a takisto ochrana ich mravného vývinu. Čo sa týka otcovho pobytu vo Švajčiarsku, tak podľa jej vedomostí bol vyhostený zo Švajčiarska a ešte v roku 2016 ho Interpol našiel v B., kde ho hľadali kvôli výživnému, ktoré neplatil ani počas manželstva, ani po rozvoде manželstva.

4) V ďalšom vyjadrení prostredníctvom právnej zástupkyne spochybňovala tvrdenia otca o plnení výživovacej povinnosti, keď podľa jej tvrdenia otec do roku 2014 za obdobie manželstva jej dlhoval na výživnom 2.720,21 eur, počas rozvodu za roky 2014 až 2015 bol dlžný 2.638,70 eur, o čom je vydaný aj právoplatný a vykonateľný rozsudok a po rozvoде od roku 2015 až do 25.09.2020 bol dlžný 17.161,30 eur, čo spolu predstavovalo 22.520,21 eur. Svoj dlh začal splácať až od 26.09.2022, a to až po súdnom pojednávaní 20.09.2022, kde to spomenula. Od októbra 2022 až ku dňu 29.02.2024, t. j. za 17 mesiacov, dlh narástol o ďalších 3.400,- eur.

5) Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojom písomne podanom odvolaní. Opätovne poukazoval na to, že vo Švajčiarsku žije riadnym životom spolu so svojou súčasnou rodinou a okrem svojej profesie pomáha v mestskej rade v oblasti detského športu. Čo sa týka tvrdenia matky o zameškaných úhradách výživného, matka v tomto smere klame. Rovnako, ako už v odvolaní spomenuté príspevky na deti, odmieta od otca prijať výživné, čo sa jej zjavne hodí, pretože môže tvrdiť, že otec si neplní výživovaciu povinnosť. Za minulý rok si svoju výživovaciu povinnosť riadne plnil a zasielal peniaze na bankový účet matky, pričom doteraz poslal viac ako 18.600,- eur. Má úprimný záujem stretávať sa s maloletými deťmi a odmietavý postoj z ich strany vníma len ako prenesenú averziu

voči jeho osobe zo strany matky. Je ochotný a pripravený rešpektovať rozhodnutie detí po tom, ako bude zrejmé, že im bola dopriata šanca si vlastný názor vytvoriť.

6) Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, pričom zotrval na svojich doterajších vyjadreniach pred súdom prvej inštancie.

7) Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom mu ustanovením § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8) Ako vyplynulo z obsahu spisu, otec sa svojím návrhom podaným na súde domáhal úpravy styku s maloletými deťmi B. a C. v rozsahu každú páru nedeľu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. Podaním zo dňa 26.10.2022 okrem iného žiadal, aby súd uložil rodičom výchovné opatrenie zúčastniť sa spolu s maloletými deťmi návštevy v CDR za účelom zlepšenia komunikácie rodičov a na rešpektovanie úlohy druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa za účelom posúdenia vzájomných vzťahových väzieb a najvhodnejšej formy styku otca s maloletými deťmi.

9) Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď po tom, čo mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 6P/21/2014-98 zo dňa 30.11.2015, právoplatného dňa 30.12.2015, bol otcovi zakázaný styk s maloletými deťmi, skúmal, či od tejto úpravy došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu citovaného rozsudku. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi a uloženie výchovného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

10) Zákonná úprava v ustanovení § 26 Zákona o rodine umožňuje súdu zmeniť rozhodnutie alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností, ak sa zmenia pomery. Úlohou súdu rozhodujúceho o novej úprave výkonu rodičovských práv a povinností je v takomto prípade porovnať pomery, ktoré tu existovali v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré tu existujú v čase rozhodovania o novej úprave, pričom už nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť pôvodného rozsudku, lebo v takomto prípade by sa jednalo o neprípustnú reparáciu už právoplatného a vykonateľného rozhodnutia.

11) Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, vzhľadom na vykonané dokazovanie pred prvoinštančným súdom dospel potom i odvolací súd k presvedčeniu, že v prejednávanej veci neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu pôvodného rozsudku o úprave styku otca s maloletými deťmi. Tak, ako to správne konštatuje i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, maloleté deti sú vo veku, keď vzhľadom na svoje rozumové schopnosti sú schopné vyjadriť svoj názor, čo vyplýva i zo znaleckého posudku znalkyne J. G. E. I., a preto i odvolací súd musel pri rozhodovaní na názor maloletých detí prihliadnuť. V situácii, keď deti jednoznačne odmietajú akýkoľvek styk s otcom, je zrejmé, že autoritatívne vynucovanie styku by malo nepriaznivý vplyv na ich vývoj a psychické rozpoloženie, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, ako je vyššie uvedené, v celom rozsahu potvrdil. Je zrejmé, že ochladnutie citov o maloletých detí voči otcovi je ovplyvnené i situáciou, ktorá nastala po zákaze styku otca s deťmi a z toho vyplývajúcim dlhodobým odlúčením, ale takýto stav si nespôsobili samotné deti (je to dôsledkom vzájomných nezhôd medzi rodičmi) a autoritatívny zásah zo strany súdu do takto vytvoreného prostredia nie je v záujme maloletých detí, prihliadajúc na ďalší vývoj ich osobnosti. Maloleté deti tak, ako je to už vyššie uvedené, v priebehu prvoinštančného konania jednoznačne vyjadrili svoj názor, a preto odvolací súd ani na námietku otca v tomto smere pri rozhodovaní neprihliadol.

12) Správne postupoval súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď po tom, čo žiadnemu z účastníkov náhradu trov nepriznal, uložil otcovi povinnosť nahradiť trovy štátu pozostávajúce z trov znaleckého dokazovania v rozsahu 100 %, a preto aj v tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Otec navrhol vypočúť znalkyňu na pojednávaní pred súdom prvej inštancie, za tento úkon znalkyňa nepredložila v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vyúčtovanie, a preto o výške trov štátu, ktoré vzniknú vyplatením znalečného, rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

13) O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP s použitím ustanovenia § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 19 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).